3000

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ४३४/वे१४६ (४०२)

ग्रंथ नाम मूळस्तंभ.

विषय म० वेदांत.

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

वेदांत

मराठी

नं १६

दत्तात्रय अवधूत कृत

एकनाथ

८३४ वे १२६

[illegible]

मराठी - वेदांत

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai."

पुंने श्रीगणेशायेनमः श्रीसरस्वतिऐनमः श्रीगुरुभ्यो स्त
प्रा १ नमः आतानमीनदेवईस्वरु जेणिरचापतिम
नोहरु तोवंदीनईस्वरु आदीपुरुखां १ आता १
१ नमुनीसदासीवा सोहंमुर्तिमवापावा गौमुमा
हादेवा तुजनमनमाझें २ तुनिर्विकारु निरंजनु
(1) विस्वव्यापकु जगजिवनु परमात्मा सगुणा तुयो
गा ३ देवा तुचि नयेना शंकरा पंचमुखपरमेस्व
रा आदिनाथाकपुत्रगोरा तुनिरंजनरुपा ४
तुझें आधिगिपावति मुंगटीगंगापावति तुगु
पाम्पीकमुर्ति देवा तुचि ५ तुझीयांचद्र सुर्याल

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai.

म्हारि तो तुं दशभुजा धुर्जटि शेशांचा हारकं
रि अळंकारु ६ आगी विभुतिचें उधळणं वाघां
बराचें पांघरुणं ल्हारि चंदन दशभुजु ७
(२) दक्षणांगी चतुराननु जन्मपद्मनाळ आपणं नामी
गा विष्णु नारायेणु जन्मलापैहा ८ तुं ब्रह्मवि
ष्णु महेसु येकमुर्ति परमहंसु तो गैइजालासि
ओंमु आदिपुरुषु ९ काणाणावि तुसी रवळि
१ सप्तपाताळ पाउलीं वेदपुरुषें श्रमली पांहातातु
जं १० येकविसस्वर्गावरी तुझा मुगुट गात्रिपुरा
रो नजायापावि तुझी थोरी देवराया ११ ऐसा आ
भक्षा आपरापरु ब्रह्मादिकां अगोचरु तुं सोयां

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मुळ, स्वरूपाच्यापास नचुकें कोणा हां १२ पृथ्वीवरीसा स्व
ळकां आकाशालींगदे खां नयाकै ळासनाये
का पुजाकेसीं १३ तेतुजगापशुपति नवलक्ष
तारांगणेंशोभति हे योपुरुषें ह्मणिजेति पुजेसी
(2A) तुज १४ ऐसा देवचि ईश्वरु निर्धारशी परमेश्वरु
तुज्ञानकुळपारि व्यासादिकासी १५ साही जणा
भाउति आठरापुराणें आनुवादीती च्याऱ्ही वेद
वर्णीति भाटहोऊनि याा १६ परितु रक्षानयेसी
कवणा ध्यातिचालीसकळीहीजनां जगजी
वनईशांना साकारतु १७ ऐसाजोनडाउचनि
म्यांनमीयेलाशुळपाणी आतांकरीतसेंविन

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मळ व
वपा श्रोतयासी १८ तिमिरजोरजुसावडा मजमाति सांब
प्रकाशु थोडा माझा बोलवाकुडा परिसावाजी १९
(3) तुम्हा श्रोतेसज्ञान मांहा फदी कविचक्षणं तुम्हां
पुढें चालोता वचन मोपिनु आसे २० तुम्हा जरि
कृपा केराले चोतें देउनि परिसाले तरि मी बोलें
२ नबोलें अध्यात्मीकु २१ या ग्रथा नावं मुळस्तंभु २
ईश्वर पार्वती संवादु योदेहीचा अनुवादु परिसां
वाजी २२ पार्वती हाये पुसति ईश्वरु देव सांगति
पोंड ब्रह्मांडिचा स्थीति बोलतिलु आतां २३
सतो आदीपुरुशु शास्त्र मार्गी सोरसु श्री
माहामायाप्रकाशु दाविल आतां २४ पेलवैका
ससीरंवरि पार्वती सहीत त्रिपुरारि आनंदें पुसति
१८।१८ ९५

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मुळ
प्रा१

ऐसा लोगोरी सोवाप्राप्ति २५ कवजोडुनिकरीते स्त
नीति हाजीदेवानिजमुर्ति निरांकारांचीस्तुति
सगापासज २६ निराकारांचीयारचुणा सा
गाजित्रिनयनां वैसाजागोरचनां तें सागा
(3A) चिप्रज २७ आपोदेवा सुळपणी ऐके गोरी
चीत्तदेउनि प्रथम मुळारंभापासुनि सांगे
नतुज २८ नाही पवन आपापाणी आकार
नाही मेदनि चंद्रसुर्यादान्ही जेनव्हते २९
नाही स्वर्गायेकविस जन्मनाही सप्त पाताळा
स मेघमाळानक्षत्रांस ठावोचीनाही ३०
नाहीआठसिद्धि तिथे नव्हति पंचमहाभुत आव

चेसुन्य होतें निवांत निराकार ॥७१॥ नाहीसप्त
समुद्र गीरीपर्वतहेड्र नव्हत्तें ब्रह्मांचिवपुर
(4) द्र तिहीदेव ॥७२॥ नाही मनबुधी विकार
चीतचैतन्यचिकार सप्त द्विपमेरमांदार ते 3
3 होनव्हत्तें ॥७३॥ नाहीनाद नांबिंदु कळाजोति
वणाकेतु नव्हतेंवाचाशब्द होतें निरसुन्ये
॥७४॥ नाहीआतेजपृथ्वी वायो नाहींआकाश
व्योमी तेनिराकारब्रह्म वेततआसे ॥७५॥ नव्हे
साचतुर्थखाणी शास्त्रपुराणवेदवाणी सक
ळब्रह्मचीहावेनि निराकारचीआसें ॥७६॥ ऐसा
आचवानिराकार सप्त जोयेकआकार मज

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

सुळ पाहाताांसाकार श्रीप्रभुचनचौहि ७७ मोयाच्यो स्तंभ
प्रा१ निराकार सुन्यनिळ्ळसेसुपरमेस्वर मजपंत्ता
थोरु अलपिचकुनाही ७८ सुन्यंतच्यो साकंमल
स्वयहांन ब्रह्मचिस्तारोले [illegible]स्वरुप आले
(५A) आकारासी ७९ तेचं [illegible]सेंगि[illegible] वचनयेक
ओंकावेंचोजा आहे[illegible] राजा सांगाम
जस्वामि ८० पांचात[illegible] जालीकेसी
जगजीवनां कवणा[illegible] पासुनं जाले ही
मगईश्वरदेव बोलता परिसंगौरि जे शक्ति पंच
भुताच्यीचि उत्पत्ति सांगेन आता ८२ प्रथमसुन्य
ब्रह्मांपासुनि आकाशनामदोनि तेसर्वजनरे

(5)
कोनि निवांतटेले ८७ सुन्यं व्याल गगनपैतां ग
गनव्याल वायुतें पवनव्याल तेजातें जाण तेज स
तु ८८ तेजव्याले आपातें आप व्याले पृथ्वीतें
तें सोयापरि पंचभूतें जन्मलीं पाहीं ८९ ऐसो
४ पंचतत्वें निपजली येकयेकातें प्रसवली मायां ४
सुनि जाली भुतसृष्टि ९० आधी पंचभुतिक च
चिलें मग हें चराचर जालें प्रेमतत्व विस्तारीलें
सर्वा टाईं ९१ प्रेमतत्व जाण माझें निजस्वरूप प्रमा
णं तें पापाचें जन्मस्थान प्रथमत्वामी ९२ जे पांचा
तत्वाचें मुल ते प्रेमतत्व केवळ तयापासुनि सकळ
तत्व जालीं ९३ तव हे प्रवंताचोकुमरी पाविते वि

"A project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai"

मुळे
प्रा१

(5A)

नतिकरी सणें इश्वरा अवधारी प्रद्युम्नाझें ०० पां त्तत्स
चा तत्त्वा पाउप्रन तुह्मी सांगीतलें लक्षण आतां पांच्या
चें पंचविस गुणा सांगिजे स्वामी ०० येकुयेकतत्त्वाच्या
विस्तारु आह्मा सांगिजे नागरु तो दारव वाचाजी
पदरु उकलुनियां ०० मग बोलिले जगनाथु गौरी
परिसें येकचीत्तें यथोचीत विवंचन तुतें सांगिजेल
०० येकयेकापासुन पांच पांच गुण ऐसें पंचविस
मीळोन शरीर हें ०० या शरीराचे जाती तरी गुणाव
तेती परोपरी ते सांगीजेल आवधारी तरी के वों
गौर जे ०० आस्थी नाडी मांस हृदय आणि केश
हे पांच हि गुण परीस पृथ्वी तत्त्वाचे ०० लाळ
सुक्क रक्त जीत मुत्र स्लेस्म विद्यांत हे पांच हि गु

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

पानिश्रांत आपतत्वाचें ७६ निद्रा तां हनस्फुक आ
ळसपाचवेसुख हेपाचगुणदेख हे तेजतत्वाचें
७७ चळनवळन आकुंचन प्रसरण निरोधन
हे पांचहि गुण जाण वायोतत्वाचें ७८ लज्यामो
(6) होभयें रागद्वेषतो होय हे पांचहि गुण जाणपा
५ हें वायोतत्वाचें ७९ ऐसा पांचतत्वांचा विस्तार ५
पंचवीसगुणांचा प्रकार सांगतां होयेहारे लो
कनिर्धार गोरजप्रीतें ८० तवं आणिकपुसे पार्व
ती देवा आवघा सांग वे कांती यांची एके डाविश्रांती
प्राणनाथा ८१ मग ह्मणती देव महेश देवी आ
वघी तत्वें घेतिसु तुज सांगितली ती सु आपण
कसा असति ८२ कृपाबुधी करुनि सांगाया वरी बो

"A joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

मुळ जालां उमादेवने तयाकुचणी हे राउळें नो रोपणें स्तंभ
कृपाबुधीचकरुनियां ९४ मग ह्मणति आनंदो सोधु
शब्दस्परुशी रसगंधु हे पांच होत तें प्रसिधु जा
णादेवि ९५ शब्द गुण आकाशाचा स्पर्श गुण वा
(6A) योचा रुपगुण तेजाचा जाणोजेंनु का ९६ रसगु
ण आपाचा गंधगुण पृथ्वीचा हे सायाचतत्वाचा
विस्तारु देवि ९७ गुणजे पांच आणि तिस हे सा
त्वाळी पचीतिस होति सावंतत परिस आगा येरु
तें ९८ प्रेमतत्व होति साचें जाणें आत्मरूपा तत्वा
चें मुळस्थान ते श्रीगुरुकृपेविण न जाणवे तें ९९
हे साधितो सात हा पांचा पिंड ह्मणिजे तोचि गो
ळा तव हे मवंताची बाळा आणिक पुसें १०० ह्मणे
शंभु उमा आत्मविधी येक चीत देउन पार्वती

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

कायेंप्रश्ना करी तिजा हालो ७१ तंव आदीनाथो
आंबिका पुसें केळा सनाथेका। पींडि घेनयणुका
सांगा स्वामी ७२ आहो जी देवा चंद्रमौळी तुंसवे
(३) व्यापुकें सकळी मज सांगपा गंभावळी कृपा करोनि
यां ७३ मग ह्मणतो त्रिपुरारी देवियेकागमनचे
६ रो पींडि चीविपति आवधारी सांगेनतुज ७४ ६
आधी पुरुख मिळौति आपुला जीयाइछे नमानि
विनोद मैथुन करीति सुखसमभोगी ७५ आनं
दें मैथुनं करीता ब्रह्मस्थानी बिंदु होतां तो मनकु
ळमार्गी उतरतां जाहाला केसा ७६ दोघा मैथुन
जाहालें निळबींदु वोतलें ते गर्भी कमळी प्रवेशा
लें जाननियां ७७ तेथें रक्तबिंदु पवलु तिन्ही
येकवटोनि मीळोनु कमळी त्रिगुणा मुसावलें ७८

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

मुळ तयाचमैबिंदोतें आवरी मुखीजन्मदोसें उदरी मगसम साम
प्रा१ समरसें आदरावरी वोढावगें ७९ तेथें गर्भगोळा
कान दीवसेंदीवस वाढे अंकुर वरी पडतसें तुसा
र आवृताच्या ८० स्वाधीस्थान उपकंठ मणिपुरा
(२A) तळवटी देहीच्या संपुष्टी पैहा वाढे ८१ आताक
न्यापुत्र निपजे नपुंसक उपजे तेसांगेन सहजें
तें तुवा परीसावें ८२ मातेचें श्रोणित आणि पि
त्याचें रेत यादोही या सांचत जरी देहे ८३ जरी
श्रोणित होयें आघोंक उणें होयें रेत तादोक तरी
तेथें निपजेल बाळ कान्या यामल ८४ जरी आगळे
होय रेत उणें होयें श्रोणित पुत्र निपजे निभ्रांत
आणि जे पैहां ८५ सम भागें न सुमीळे पाडें

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

निवजेंहोजडें नपुंसक बापुडें जन्मपावे ८
तेसगुणसांगतां विस्तारजाईल कथा मज
गर्भकाडिचीवेवस्ता सांगा विश्वासें ८६
आतारवुजेंकुहेजामुन पोसें बहीनें आंग हो
नं होत्तिनिक्षणों तनुवा परीसावे ८८ सुचो
१ नाहो त्रारोरो दुश्चोतपणामैथुनकरो तयेवेळेसं १
नवेतरी खुजेहोये ८९ जड आत्मसेचिजननि
(८) तोनसुबैसें अग्निजाउनि तेठाईहीनहोउनि
जामुनउपजें ९० याकारणे पीतेलरायोत्तिरवटें
रायोत्तिलोपाचोआबटे तवजोचिदुचटें गर्भी
जोसा ९२ अमोरस्त्रीआसति निंदसुरेंमैथुनकरो
ति तेथरांहें तरोहोति पोसोबाहिरो ९२ आस्त्री
पुरुशामैथुनेंचेडें कमळोबिंदुजाउनिपडें तोद्दा

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

मुळ ररिचार्टे तेणें जावळी होति ७७ मातानेतेंथाळ स्तन
प्रमा तां तेणें पोटहवकतां सर्वांग खोरवंत तरुता तेणें
कुहे होय ७८ जरी साहाणें गुणें रमति तेचगु
णगर्भी येति तेथें लेकुर्वे निपजति स्वछ्यासना
ची ७९ जरी दुष्टगुणें रमति तरी तेचि गुण
(8A) गर्भी निमटति तेथें लेकुरुं होति खडेवडे ८०
जे नाद बिंदा जाली प्रीति तैं च आक्षेपें घातली लहा
ति हें सोयाचें गणनागोष्टी तैं च जाली ८१ येक
उपजतां पापगुळ होति येक गर्भी च उपजति
ते पुर्वकर्मापासा व होति हें साजाणिजे ८२ पुर्वि
सुदृष्कार्यें करीजे तरी निकें मनुष्यदेही पाविजे
विधीभागघेणीजे सौसारीचें ८३ पापास्तव

होनदेहजाहुनि हाली उपाय पसुयोनि बहु
दु:खी होउनि कष्ट भोगीति ॥९॥ आता आसो
इतुले जे नरसाम आसे बोलीले तेयासाठी
(9) तले यामुळ वस्त बिं १ व्याधी एनाभी तरी
नाभीस्थानना मपुरी होहो प्रकामा झारी पोंहु
८ हावाटे २ प्रथम मासी रापाभाकुर पहीले मा ८
सीगोळाकार दुसरे मासी सार नि पजते जाहा
ले ३ तिसरे मासी चंद्रसुर्याने दोघ जणी घातले
आण प्रकासले आपण रविससी ते ४ चौथे मा
सी करचरण होये ५ पाचवे यामासामाझारी
पंचभुत आत्मा निर्धारी पतन होसभी तरी सांभा
वला ६ सावे मासी साचले जाहाली आगो गोळीया
सर्वांगे निवजसी मुखप्राप्ती आली आक्रुति सी ७

A joint project of Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मुळ
प्रा।१

सातवे मासी सप्त धातु नरवे केश जाले निर्माण तु । साम
हे सापी उरचतु आकारला ॥८॥ आठवे मासी स
पुर्ण जाहाले आस्थी गाजा आद्यनतु विस्तार
ता जाहाले देख ॥९॥ आता सर्वांगी नाडे स
सारी या सीउ सुखमे पैतालीउ आहिंचक
नाळे रसपी उ गर्भी आसता ॥१०॥ जव गर्भवासी

(9A)

आसणे नवमे हंस जपणे आहोरात्र उच्चार
ते सोहं सोहं ऐसें ॥११॥ नवविमासी पी साउली
तया गर्भावरी पडली मग प्रसुति याचे था जा
हाली जननि ये सी १२ गात्रे ढिली जाहाली
द्वार ते तिफाक ली जनानि अंकुटे गर्भी पीतीने ॥१३॥
प्रसु तिचा वायो उदेला तेव्हा गर्भ बहुत सुटला

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

मगलोटोनियाआला ये निद्रावें १४ उदराचा
ठेतपडला वोकारुटा हेकिडिला जपध्यानवि
सचला मागीलसें १५ कोहं कोहं करीतु लो
(१०) चनउघडुनि पाहातु ओवताळें १६
सौसारा-चवारा लागता सुधाचुपासं चरलोते
थें माया जाल सउनि वृरीत पडिलवरी १७
१ आघोर-जीलापीड मगर-चोलें जह्यांड नवचि १
थें मासी नवखंड प्रथ्वी तेथि १८ हेसोगभोवलो
चोरस्तुनि चिरघरसागें पाचति सं कळे लपे वोरा
क्रो-चीतभाचे हेके १९ नाना-क्रा श्री-चे आंकुरा
निवडुनि काढीलें सार ग्रथके लामनोहरु हा
मुळस्तम्भु २० त्रिविधी शास्त्री-चें तंतु जाणां
तो-चि व्यापकु येरु आंधमुखु कायेजाणे २१
श्रीगुरु समर्थ कीजे तरी-च आत्म वेदे खोजे मो

" Joint project of Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai. "

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com